

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України 24 квітня
2024 року № 578

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Ріяко Євген Олександрович,
(власне ім'я, прізвище здобувача)

1987 року народження, громадянин Україна,
(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))

освіта вища: закінчив у 2009 році Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю (спеціальностями) Правознавство
(за дипломом)

працює адвокат в індивідуальна адвокатська діяльність,
(посада) (місце основної роботи, підпорядкування, місто)

виконав акредитовану освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії (PhD).

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(повне найменування закладу вищої освіти)

Міністерства освіти і науки України, м. Харків від «29» квітня 2026 року № 0114-1/183
(наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

зі змінами (за наявності), внесеними наказом від « » 20 року № ,
у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –

Олександр ХРАМЦОВ, доктор юридичних наук (спеціальність 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Рецензентів – Тетяна СИРОЇД, доктор юридичних наук (спеціальність 12.00.11 – міжнародне право), професор, завідувач кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Вадим ХАРЧЕНКО, доктор юридичних наук (спеціальність 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних опонентів – Володимир ШАБЛИСТИЙ, доктор юридичних наук (12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), професор, директор Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ, доктор юридичних наук (12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), професор, завідувач кафедри права Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «26» червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право

(галузь знань)

Євгену Олександровичу Ріяко

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Межі національної кримінально-правової юрисдикції (порівняльне дослідження)»

(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями) _____

081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, м. Харків

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник: Олександр ЖИТНИЙ, доктор юридичних наук (спеціальність 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), професор, завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису (наводиться аналіз дисертації щодо дотримання вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами)).

У дисертації сформульовані концептуальні положення, висновки та рекомендації, які мають певний ступінь новизни, зокрема:

Уперше:

– з урахуванням презумпції приналежності національної кримінально-правової юрисдикції кожній державі як організації публічної влади, відповідальної за правопорядок і правосуддя та як суб'єкта міжнародного права, доведено, що регулятивні норми внутрішнього кримінального права про чинність та дію у просторі й за колом осіб його джерел (юрисдикційні приписи) не встановлюють таку юрисдикцію, а лише визначають (конкретизують) її межі;

– описано феномен делегованої національної кримінально-правової юрисдикції, який характеризує повноваження застосування державою місця фактичного перебування правопорушника власного кримінального права для реагування на кримінальне правопорушення, вчинене в межах юрисдикції іншого суб'єкта міжнародного права та способу реалізації принципу «aut dedere aut judicare» (ч. 3, 4 ст. 10 КК України, § 1 ст. 110 КК Республіки Польща, § 65 КК Австрійської Республіки, ст. 113-8-2 КК Французької Республіки, ст. 13.3 КК Азербайджанської Республіки); визначено способи законодавчого коригування такого делегування (можливість інтеграції Україною у національний правопорядок кримінальної юрисдикції інших держав (крім держав-агресорів) за умови неможливості забезпечення реалізації щодо правопорушника власної кримінально-правової юрисдикції державою місця скоєння злочину та відповідності вчиненого ним діяння критеріям, передбаченим ст. 8 КК України);

– визначено види конкуренції національних кримінально-правових юрисдикцій (персональна, просторова, персонально-територіальна) та описано способи її вирішення (подолання) з урахуванням юрисдикційних приписів КК України та КК деяких іноземних держав: безумовне імперативне визнання результатів фактичного застосування кримінального права місця вчинення правопорушення (КК України (лише в межах принципу громадянства), КК Литовської Республіки, КК Австрійської Республіки, КК Республіки Вірменія, КК Азербайджанської Республіки – у межах всіх принципів); диспозитивне визнання результатів застосування кримінального права місця вчинення правопорушення (КК України за винятком принципу громадянства); невизнання результатів застосування кримінального права місця вчинення правопорушення та повторне застосування до особи власного законодавства (КК Турецької Республіки (крім персонального принципу), КК Республіки Польща); визнання кримінально-правової юрисдикції місця вчинення

кримінального правопорушення та застосування власного законодавства в межах, що не є суворішими за передбачені законодавством, яке діє в цьому місці (КК Литовської Республіки);

– доведено, що межі національної кримінально-правової юрисдикції позначають принципову допустимість включення (втручання) конкретної держави у регулювання кримінально-правових відносин, з урахуванням аналогічних повноважень (юрисдикцій) інших держав, а також надають повноваження її агентам застосовувати створені нею норми чи відмовлятися від цього з урахуванням місця вчинення правопорушення та правових зв'язків особи, яка його вчинила, з цією державою та іншими суб'єктами міжнародного права;

Удосконалено:

– визначення поняття національної кримінально-правової юрисдикції України, яке дозволяє врахувати всі (а не лише кримінальну відповідальність) наявні у кримінальному праві заходи впливу: це сукупність встановлених в інтересах захисту найцінніших об'єктів повноважень України на здійснення заходів щодо криміналізації та пеналізації суспільно небезпечних діянь та регулювання кримінально-правових відносин із урахуванням місця виникнення відповідних юридичних фактів та особливостей суб'єктів, які їх створили;

– визнання динамічності меж національної кримінально-правової юрисдикції, які можуть як розширювати, так і звужувати коло кримінально-правових відносин, котрі регулюються джерелами внутрішнього кримінального права, що залежить від комплексу факторів руху (розвитку або деградації) кримінальної політики держави, її ставлення до прав і свобод особи, активності в позиції захисту національних інтересів, готовності до міжнародної «антикримінальної» взаємодії з іншими суб'єктами міжнародного права тощо;

– наукові уявлення про співвідношення інституту чинності кримінального законодавства держави й національною кримінально-правовою юрисдикцією як форми (закріплені в КК України та інших держав принципи чинності та дії цього закону у просторі й за колом осіб) та змісту (повноваження й обов'язки України та інших держав на застосування власного кримінального законодавства щодо певного кола кримінально-правових відносин з урахуванням територій їх виникнення та їх суб'єктів);

Дістали подальшого розвитку:

– критична оцінка способу визначення меж національної кримінально-правової юрисдикції в нормах КК України про територіальний принцип його чинності та прийнятні способи щодо деталізації територій, які ним охоплюються, з урахуванням законодавчого досвіду іноземних держав (морські судна й повітряні судна – КК ФРН, КК Австрії, КК Польщі, КК Словаччини, КК Латвії, КК Литви, КК Естонії, КК Вірменії, КК Франції, КК Туреччини, КК Грузії, КК Азербайджану), віртуальний простір (КК Франції), стаціонарні платформи, побудовані виключно в межах території держави або в промислових зонах (КК Туреччини), територія офіційних закордонних представництв (посольств, консульств) держави (КК Грузії);

– положення щодо відмінностей кола «кримінально-правових резидентів» у джерелах кримінального права різних держав в межах персонального принципу (принципу громадянства): громадяни держави, які були ними на момент вчинення діяння (в КК України та в КК всіх держав, законодавство яких досліджено); особи, які набули громадянства після вчинення діяння (КК Німеччини, КК Франції, КК Австрії), іноземці, які отримали дозвіл на постійне проживання (КК Словаччини, КК Латвії); особи з подвійним громадянством, особи, які проживають в державі в статусі біженця, особи, які шукають притулку або отримали притулок (КК Вірменії);

– сформульовані з урахуванням результатів порівняльного аналізу пропозиції щодо вдосконалення засобів законодавчого врегулювання конкуренції національних кримінально-правових юрисдикцій шляхом введення до юрисдикційних приписів (ст. 6 та ст. 8 КК України) відповідних «антиконкурентних приписів», які б унеможливили повторну реалізацію Україною власної кримінально-правової юрисдикції після фактичної її реалізації іншим суб'єктом міжнародного права;

– аргументи щодо способу оптимального нормативного встановлення у законодавстві України меж національної кримінально-правової юрисдикції за прикладом законодавства іноземних держав (ФРН, Польщі, Франції, Австрії, Естонії) шляхом заміни в юрисдикційних приписах вузької за змістом конструкції «особа підлягає кримінальній відповідальності за КК України, якщо [...]» та заміну її конструкцією «цей Кодекс застосовується, якщо [...]».

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, з них 0 статей у періодичних наукових виданнях інших держав, 3 статті у наукових фахових виданнях України, 0 монографій (наводиться аналіз наукових публікацій щодо дотримання вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії) (зазначити наукові публікації):

1. Ріяко Є.О. Особливості визначення територіальних меж національної кримінально-правової юрисдикції в Україні та Німеччині (досвід порівняльного аналізу). Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право». 2024. Випуск 38. С. 161–168.

DOI: <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-38-18>

URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/24587>

2. Ріяко Є.О. Реалізація національної кримінально-правової юрисдикції щодо правопорушень, вчинених нерезидентами держави за її межами (порівняльний вимір). Аналітично-порівняльне правознавство. Електронне наукове видання. 2025. № 3. Частина 2. С. 450–456.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.03.2.72>

URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/06/74-1.pdf>

3. Ріяко Є.О. Національна кримінально-правова юрисдикція та її межі (деякі питання теорії й генезису нормативного регулювання). Наукові інновації та передові технології (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2025. Випуск № 8(48). С. 1175–1185.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-8\(48\)-1175-1185](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-8(48)-1175-1185)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/27574/27534>

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти) та висловили зауваження:

Храмцов Олександр Миколайович, доктор юридичних наук (спеціальність 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (голова ради).

Роботу оцінено позитивно, зауважень немає.

ШАБЛИСТИЙ Володимир Вікторович, доктор юридичних наук (12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), професор, директор Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ (офіційний опонент).

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. Щодо мети дослідження. Мета дослідження полягає в одержанні науково обґрунтованих результатів, що дозволяють оцінити сучасний стан теоретичної розробки проблеми меж національної кримінально-правової юрисдикції і формулювання науково обґрунтованих висновків щодо їх оптимального встановлення в КК України з урахуванням позитивного досвіду їх нормативного регулювання законодавством зарубіжних держав. На мою думку, метою цієї дисертації могло бути удосконалення кримінального права в частині розуміння меж національної кримінально-правової юрисдикції у порівняльно-правовому вимірі. Таке твердження зумовлене тим, що дисертація є кваліфікаційною працею на здобуття ступеня доктора філософії у галузі права, в якій дійсно вирішено поставлені дослідницькі завдання, тоді як одержання науково обґрунтованих результатів є метою будь-якого дослідження, навіть на рівні окремої наукової статті.

2. Структурно-логічне забарвлення дисертації. Автор задекларував 10 підрозділів дисертації, яким майже органічно відповідають 8 дослідницьких задач, що не зовсім корелюється із 19-ма висновками дисертації. Разом із тим, здобувачу вдалося виокремити по 1 пункту наукової новизни із кожного підрозділу дисертації, 4 із яких уперше (всього 11), що свідчить про максимальне намагання продемонструвати результати дослідження. Хочеться, щоби в майбутній монографії розгляд цього питання знайшов свій розвиток. Під час захисту цьому питанню приділю окрему увагу. Дослідивши більше 200 джерел, автор майже чомусь оминув своєю увагою надбання зарубіжних науковців з означеної тематики, про що свідчить тільки нормативні англомовні джерела у списку використаних джерел (лише джерела 1-20). Наукових англомовних праць всього лише декілька.

3. Про «найцінніше». У п. 2 висновків автор наводить удосконалене поняття національної кримінально-правової юрисдикції як сукупність встановлених в інтересах захисту **НАЙЦІННІШИХ** об'єктів кримінально-правової охорони повноважень України на здійснення заходів щодо криміналізації та пеналізації суспільно небезпечних діянь і регулювання кримінально-правових відносин із урахуванням місця виникнення відповідних юридичних фактів та особливостей суб'єктів, які їх створили. Під час захисту запрошую автора до дискусії з цього приводу – хочеться почути про певну новелу кримінального права – що він відносить до найцінніших об'єктів кримінально-правової охорони, оскільки розроблені законодавчі пропозиції стосуються будь-яких кримінальних правопорушень чи злочинів.

4. Останнє, світоглядне. Автором детально описано межі національної кримінально-правової юрисдикції у порівняльно-правовому вимірі. Розділ три дисертації присвячено регламентації меж національної кримінально-правової юрисдикції в зарубіжних кримінальних законах – виглядають дещо не до кінця зрозумілими критерії обрання відповідного зарубіжного досвіду. Також у подальших дослідженнях пропоную автору більше уваги приділити міжнародному кримінальному праву в частині відступу держави від своєї кримінально-правової юрисдикції для притягнення воєнних злочинців до відповідальності.

ПАВЛИКІВСЬКИЙ Віталій Іванович, доктор юридичних наук (12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), професор, завідувач кафедри права Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (**офіційний опонент**)

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. Позитивно оцінюючи прагнення автора дослідити зарубіжний досвід регламентації меж національної кримінально-правової юрисдикції (с. 17), варто зауважити, що науковий пошук обмежився переважно країнами романо-германської правової сім'ї. Оцінка підходів, що притаманні англо-американській або мусульманській правовим системам, дозволила б здобувачеві сформулювати більш цілісне та комплексне уявлення про предмет дослідження, що суттєво підвищило б теоретичне значення отриманих результатів.

2. У третьому розділі роботи здобувач, обґрунтовуючи вибір законодавства Республіки Польща та Словацької Республіки для порівняльного аналізу меж національних кримінально-правових юрисдикцій, посилається на найбільшу кількість біженців з України у цих державах. На думку автора, це створює потребу врахування не лише теоретичного, а й практичного досвіду вирішення досліджуваної проблеми. Однак дисертанту слід більш критично ставитися до наведених у роботі емпіричних даних. Згідно з офіційними та актуальними відомостями Євростату (станом на кінець жовтня 2025 року), загальна кількість громадян України з чинним статусом тимчасового захисту в ЄС становить 4,3 мільйона осіб. При цьому найбільшу кількість шукачів притулку прийняли: Німеччина (1 229 960 осіб), Польща (965 005 осіб) та Чехія (393 005 осіб). З огляду на це, аргументація здобувача щодо вибору Словаччини (яка не входить до трійки лідерів за цим показником) як одного з головних об'єктів порівняння через критерій «найбільшої кількості біженців» потребує додаткового уточнення та більш глибокого наукового обґрунтування.

3. На с. 21 у положеннях наукової новизни дисертант пропонує удосконалене визначення поняття національної кримінально-правової юрисдикції України, яке, за задумом автора, дозволяє врахувати всі (а не лише кримінальну відповідальність) наявні у кримінальному праві заходи впливу. Зокрема, воно визначається як «сукупність встановлених в інтересах захисту найцінніших об'єктів повноважень України на здійснення заходів щодо криміналізації та пеналізації суспільно небезпечних діянь та регулювання кримінально-правових відносин із урахуванням місця виникнення відповідних юридичних фактів та особливостей суб'єктів, які їх створили». Підтримуючи позицію здобувача щодо необхідності включення до цього поняття інших кримінально-правових заходів впливу, не можна повністю погодитися із запропонованою характеристикою об'єктів охорони. Використаний автором термін «найцінніші» є оціночним, не має усталеного чи загальноприйнятого змісту в доктрині кримінального права і навряд чи може чітко окреслити коло відповідних суспільних відносин. Як наслідок, таке формулювання суттєво розмиває межі запропонованого поняття та викликає додаткові дискусійні запитання.

4. Згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» від 18 червня 2025 року № 4502-IX, у нашій державі на законодавчому рівні допущено інститут множинного громадянства. Це, у свою чергу, зумовлює об'єктивну потребу в перегляді окремих засадничих положень національної кримінально-правової юрисдикції. Особливо гостро зазначена проблематика постає у контексті реалізації чинності кримінального закону за принципом громадянства (персональним принципом). Також це стосується випадків, коли особа має громадянство двох держав, в одній з яких вчинене нею діяння не визнається кримінальним правопорушенням (проблема подвійної криміналізації). З огляду на це, науковий інтерес викликають причини ігнорування здобувачем цих новітніх і концептуальних законодавчих трансформацій у межах свого дисертаційного дослідження.

5. У роботі послідовно досліджено просторову кримінально-правову юрисдикцію як України, так і зарубіжних країн. Важливою складовою цього елемента є не лише державна територія, а й квазітериторії (спеціальні об'єкти), на які поширюється дія кримінального законодавства відповідних держав. Зокрема, йдеться про морські та повітряні судна, космічні станції тощо (наприклад, за КК Польщі та Естонії). Однак дослідник практично оминає увагою проблему конкуренції національних кримінально-правових юрисдикцій у контексті міжнародно-правових договорів, як-от: Конвенція про правопорушення та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна від 14 вересня 1963 року (Токійська конвенція); Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден від 16 грудня 1970 року (Гаазька конвенція); Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації від 23 вересня 1971 року (Монреальська конвенція). Поза фокусом наукового пошуку автора залишилися питання щодо розмежування юрисдикційного статусу цивільних і військових суден, характеру вчинюваного злочину та рівня загрози для безпеки держави, у просторі якої перебувають ці об'єкти. Варто зауважити, що у кримінальному законодавстві окремих країн (зокрема КК Республіки Вірменія) здійснюється спроба диференціації меж чинності закону залежно від військового чи цивільного призначення судна. Визначення просторових меж кримінально-правової юрисдикції з урахуванням специфіки зазначених об'єктів мало б важливе теоретичне і практичне значення для підвищення наукового рівня дисертації.

СИРОЇД Тетяна Леонідівна, доктор юридичних наук (спеціальність 12.00.11 – міжнародне право), професор, завідувач кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (**офіційний рецензент**)

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. Потребує уточнення застосовне автором формулювання «найцінніші об'єкти кримінально-правової охорони» при визначенні дефініції «національна кримінально-правова юрисдикція України» (стор. 40);

2. Зважаючи на ту обставину, що здобувач визначив за пріоритет дослідження кримінального законодавства країн – членів ЄС (підрозділ 3.1), доцільно було б звернути увагу на акти Союзу, як інтеграційного утворення (Рамкове рішення 2009/948/ЖНА Підсудність кримінального провадження: запобігання та врегулювання конфліктів, Пропозиція щодо Директиви Європейського Парламенту та Ради щодо визначення кримінальних злочинів і покарань за порушення обмежувальних заходів Союзу СОМ/2022/684, Рішення Ради (ЄС) 2022/2332 від 28 листопада 2022 року про визнання порушення обмежувальних заходів Союзу як злочину, що відповідає критеріям, зазначеним у статті 83(1) Договору про функціонування Європейського Союзу; Рамкове рішення Ради 2009/948/ЖНА від 30 листопада 2009 року про запобігання та врегулювання конфліктів щодо здійснення юрисдикції у кримінальному провадженні тощо), оскільки інтеграція, тобто процес гармонізації та приведення національного законодавства у відповідність до стандартів і норм Європейського Союзу (acquis communautaire), є основою законодавчої політики ЄС, у тому числі і в кримінально-правовій сфері.

ХАРЧЕНКО Вадим Борисович, доктор юридичних наук (12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право), проф., професор кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна (офіційний рецензент)

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. Відповідно до положень частин 2 та 3 ст.6 КК України, кримінальне правопорушення визнається вчиненим на території України, якщо його було почато, продовжено, закінчено або припинено на території України або якщо його виконавець чи хоча б один із співучасників діяв на території України. Такі законодавчі приписи обумовлюють конкуренцію між національною кримінально-правовою юрисдикцією та кримінально-правовою юрисдикцією іншої держави, на території якої таке кримінальне правопорушення відповідно було почато, продовжено, закінчено чи припинено або якщо інші співучасники цього кримінального правопорушення діяли на території іншої держави. Будь-яких нормативних приписів щодо алгоритмів розв'язання такої конкуренції кримінально-правових юрисдикцій чинні норми закону про кримінальну відповідальність не містять. Тому під час захисту було б доцільним почути позицію дисертанта стосовно можливих механізмів вирішення питання щодо національної кримінально-правової юрисдикції за таких умов та доцільність доповнення діючого КК України відповідними законодавчими положеннями.

2. Відповідно до ст. 26 Конституції України, такими саме правами, свободами та обов'язками як і громадяни України, користуються також іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах. Більш того, ч. 2 ст. 3 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 року № 3773-VI гарантує право на визнання правосуб'єктності та основних прав і свобод людини як іноземцям, так й особам без громадянства, які перебувають під юрисдикцією України, навіть незалежно від законності їх перебування на території України. Водночас, визначаючи принцип чинності закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених за межами України, ст. 7 КК України поширює це положення виключно щодо громадян України та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, залишаючи за його межами іноземців, які отримали посвідку на тимчасове або постійне проживання в Україні, відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року № 321 та № 322. У зв'язку з цим виникає питання, чи не вважає дисертант доцільним та виправданим запровадження у національному законодавстві досвіду Словацької Республіки та Латвійської Республіки щодо поширення принципу чинності закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених за межами держави, не тільки щодо їх громадянина відповідної держави та осіб без громадянства, а й щодо іноземців, які отримали дозвіл на тимчасове або постійне проживання на території цієї держави.

3. Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» від 18 червня 2025 року № 4502-ІХ, який набув чинності через шість місяців з дня його опублікування (з 16 січня 2026 року), доповнив Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 року № 2235-ІІІ ст. 5-1, яка визначає випадки множинного громадянства (підданства). Водночас, у науковій роботі, яка рецензується, випадки множинного громадянства (підданства) як передумови національної кримінально-правової юрисдикції, що здійснюється нашою державою, не були розглянуті. Вважаю за необхідне та доцільне продовження автором наукової розвідки у межах обраної теми з метою належної наукової реакції на такі законодавчі новели.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада **присуджує**

Євгену Олександровичу Ріяко

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Окрема думка члена разової ради додається (за наявності).

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Олександр ХРАМЦОВ

(власне ім'я та прізвище)